

رای شماره: ۱۴۰۲۳۱۳۹۰۰۰۲۶۱۴۹۴۹ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری (موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۲ بخشنامه شماره ۶۰/۱۳۲۲۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۵/۳۰ دبیر هیأت عالی نظارت بر سازمان های صنفی کشور)

شماره دادنامه: ۱۴۰۲۳۱۳۹۰۰۰۲۶۱۴۹۴۹

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۲/۱۰/۰۹

شماره پرونده: ۰۱۰۵۸۲۵ - ۰۱۰۵۳۹۹ - ۰۱۰۵۳۱۴ - ۰۱۰۵۳۱۳ - ۰۱۰۵۲۹۸ - ۰۱۰۵۲۲۶

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکیان: ۱- اتاق اصناف ایران با وکالت آقایان پوریا ناصری و حسین لطفی راد ۲- آقای اسداله غفاری ۳- آقای علی کیانی مقدم ۴- آقای احمد گازرانی ۵- آقایان سید حبیب هاشمی، سید حسین باحجب محمدی، عباسعلی قربانعلی زاده، محمدعلی صدیقی علاء و جلیل زابلی نهاء با وکالت آقای ناصر موثق آلانق ۶- مجمع امور صنفی مشترک شهرستان شیروان

طرف شکایت: وزارت صنعت، معدن و تجارت و دبیرخانه هیأت عالی نظارت بر سازمان های صنفی کشور

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۲ بخشنامه شماره ۶۰/۱۳۲۲۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۵/۳۰ دبیر هیأت عالی نظارت بر سازمان های صنفی کشور

گردش کار: شاکیان به موجب دادخواست هایی جداگانه ابطال بخشنامه شماره ۶۰/۱۳۲۲۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۵/۳۰ و بند ۱ بخشنامه شماره ۶۰/۱۳۵۴۹۶ مورخ ۱۴۰۱/۶/۱ دبیر هیأت عالی نظارت بر سازمان های صنفی کشور را خواستار شده اند و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده اند که:

"بخشنامه های صدرالذکر با توجه به ایجاد تبعات و آثار منفی اقتصادی و اجتماعی مشکلات عدیده ای را در سطح جامعه و اصناف به دنبال خواهد داشت. چرا که اجرای آن باعث خروج حدود چهار هزار عضو هیأت مدیره از حدود هفت هزار تشکل از بازار خواهد گردید که عموماً افراد با سابقه از اتحادیه ها و اتاق های اصناف می باشند. این درحالی است که با عنایت به اصلاح ساختار اقتصادی توسط دولت مردمی، عدم استفاده از این ظرفیت عظیم باعث ایجاد شوک در بازار و لطمه به اقتصاد کشور و عدم اجرای صحیح اصلاح ساختار اقتصادی خواهد شد. ضمن آنکه موجبات تضییع حقوق افراد متعددی فراهم شده و عملاً حق انتخاب شدن و انتخاب کردن را از عده ای کثیر از افراد دارای سوابق و تجارب مرتبط، به ویژه در انتخابات صنفی پیش رو سلب خواهد کرد که این امر در معنای تحدید و تضییع حقوق شهروندان و مغایر با اصول (۱۹) و (۲۲) قانون اساسی می باشد.

بطوری که مستحضرید بر اساس مفاد ماده (۵۵) قانون نظام صنفی هرگونه تصمیم گیری در خصوص انتخابات هیأت مدیره اتحادیه های صنفی و هیأت ریسه اتاق های اصناف در حدود صلاحیت هیأت عالی نظارت بر سازمان

های صنفی کشور که به دلالت ماده (۱۱) این قانون بالاترین مرجع نظارت بر امور اصناف کشور است، صورت می گیرد. از طرفی هم مستند به مفاد ماده (۵۴) قانون یاد شده، همین هیأت دارای دبیرخانه ای است که بازوی اجرایی آن تلقی شده و در متن ماده اخیرالذکر شرح وظایف آن شامل هماهنگ کردن امور، وظایف تهیه و تدوین مکتوبات مورد نیاز جهت تصویب هیأت و ارایه پیشنهاد می باشد. بنابراین نظر به اینکه بر اساس ماده (۱۱) قانون نظام صنفی، برنامه ریزی، هدایت، ایجاد هماهنگی و نظارت بر کلیه اتحادیه ها، اتاق های اصناف شهرستان و ایران و کمیسیون های نظارت در زمره وظایف هیأت عالی نظارت می باشد، لذا ورود «دبیرخانه» آن هیأت به تصمیم گیری ماهوی در خصوص انتخابات اتاق های اصناف و صدور بخشنامه های معترض عنه که در مقام ایجاد محدودیت و ممنوعیت برای داوطلبان انتخابات اتاق های اصناف شهرستان صادر گردیده، خلاف اصول اداری و خارج از صلاحیت و اختیارات این دبیرخانه می باشد.

منصرف از ایراد بنیادین فقدان صلاحیت دبیر هیأت عالی نظارت در صدور بخشنامه های مورد اعتراض، بخشنامه شماره ۶۰/۱۳۵۴۹۶ مورخ ۱۴۰۱/۶/۱ و بندهای (۱) و (۲) بخشنامه شماره ۶۰/۱۳۲۲۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۵/۳۰ مغایر نص صریح قوانین و مقررات می باشد.

در رابطه بندهای (۱) و (۲) بخشنامه شماره ۶۰/۱۳۲۲۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۵/۳۰ لازم به توضیح است که:

در راستای توجه به اصل استقلال شخصیت حقوقی اتحادیه های صنفی که در صدر بند (۲) بخشنامه مورد نظر نیز مورد اشاره قرار گرفته، در صورتی که تقسیم و یا ادغام اتحادیه های صنفی صورت پذیرد و اتحادیه جدیدی با شناسه ملی جدید، اساسنامه جدید و ارکان جدید و دارای شخصیت حقوقی مستقل تشکیل شود، عملاً این اتحادیه، اتحادیه جدید تلقی شده و از شمول محدودیت موضوع تبصره (۱) ماده (۲۲) قانون نظام صنفی خارج می گردد. از این حیث، اطلاق این بخشنامه درخصوص عدم توجه به استقلال شخصیت حقوقی آن دسته از اتحادیه هایی که تقسیم و یا ادغام آنها منجر به تشکیل اتحادیه جدید گردیده، مغایر با اصول مسلم حقوقی و مستلزم پذیرش اختلاط ساختار شخصیت حقوقی است. از طرفی نظرات سابق دبیرخانه هیأت عالی نظارت نیز موید این نظر بوده است که اخذ شناسه جدید، دلیل بر تشکیل شخصیت حقوقی مجزا محسوب می شود. علاوه بر این نمی توان پذیرفت که با تشکیل اتحادیه جدید، تمامی آثار حقوقی از جمله تقسیم اموال، اختیارات و اسناد جاری باشد لکن آثار دیگر پذیرفته نشود.

افزون بر این به موجب بند (الف) ماده (۴۹) قانون نظام صنفی که در دادنامه های شماره ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۶۰۱۰۸۲۰ مورخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ و شماره ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۶۰۱۱۲۲۵ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۶ هیأت تخصصی صنایع و بازرگانی دیوان عدالت اداری مورد تاکید قرار گرفته، تقسیم و الحاق رسته و موافقت با تشکیل اتحادیه جدید صرفاً در حدود وظایف و اختیارات کمیسیون نظارت شهرستان می باشد. لذا با تفکیک و انتزاع یک یا چند رسته صنفی از یک اتحادیه و الحاق به اتحادیه دیگر که از سوی کمیسیون نظارت شهرستان و مستند به بند (الف) ماده (۴۹) قانون مذکور محقق می شود، واحدهای صنفی تحت شمول رسته یا رسته های مذکور را به اتحادیه جدیدی منتقل و آنها را تحت پوشش نظامات جدیدی قرار می دهد؛ در مانحن فیه در صورتی که اعضای هیأت مدیره یک اتحادیه قبل از تصمیم کمیسیون نظارت مبنی بر الحاق به اتحادیه جدید، به نحوی مشمول محدودیت و ممنوعیت مندرج در تبصره (۱) ماده (۲۲) قانون موصوف از حیث داشتن سابقه عضویت دو دوره متوالی و یا چهار دوره متناوب بوده اند، با این تصمیم اکنون عضو اتحادیه جدیدی تلقی شده و از شمول حکم مندرج در تبصره اخیرالذکر خارج خواهند بود.

هم چنین هیأت عالی نظارت بر سازمان های صنفی مطابق نامه شماره ۶۰/۱۳۵۴۹۶ مورخ ۱۴۰۱/۶/۱ با تفسیر نادرست از ماده ۳۵ قانون نظام صنفی که اشعار می دارد: اتاق اصناف شهرستان در اولین جلسه هر دوره، هیأت

رییسه اتاق را برای مدت ۴ سال انتخاب می کند و انتخاب مجدد اعضای مذکور در محدود ماده ۱۲ بلامانع است، حق قانونی افراد برای شرکت در انتخابات اتاق اصناف را تضییع نموده است که مخالف صریح اصل اباحه و اصول ۴ و ۷ و ۲۶ قانون اساسی می باشد و طبق اصل ۷۳ قانون اساسی شرح و تفسیر قوانین عادی در صلاحیت مجلس شورای اسلامی است و دبیرخانه هیأت عالی نظارت حق تفسیر قانون را مطابق اصل ۷۳ قانون اساسی ندارد و این تفسیر نادرست طبق بخشنامه و نامه مورد اعتراض موجب محرومیت از حقوق مکتسب قانونی می گردد.

دبیرخانه هیأت عالی نظارت در بخشنامه مذکور که تفسیر به رای صادر شده است افرادی را که سابقه دو دوره حضور در هیأت رییسه اتاق اصناف را در کارنامه دارند، از شرکت در انتخابات هیأت رییسه اتاق اصناف ممنوع کرده است. مستند این بخشنامه تمسک از ماده ۳۵ قانون نظام صنفی است که اشعار می دارد: اتاق اصناف شهرستان در اولین جلسه هر دوره، هیأت رییسه اتاق را برای مدت چهار سال انتخاب می کند. انتخاب مجدد اعضای مذکور در محدوده ماده ۲۲ بلامانع است. بنا بر تبصره یک ماده ۲۲ قانون نظام صنفی اعضای هیأت مدیره اتحادیه های صنفی نمی توانند بیش از دو دوره متوالی و یا چهار دوره متناوب در هیأت مدیره اتحادیه عضویت داشته باشند.

نخست آنکه تبصره یک ماده ۲۲ قانون نظام صنفی صراحتاً در مورد عدم شرکت افرادی که ۲ دوره متوالی یا ۴ دوره متناوب به عنوان عضو هیأت مدیره در اتحادیه های صنفی فعالیت داشته اند را ممنوع از شرکت در انتخابات نموده است. این ماده قانونی صراحتاً در مورد عدم شرکت افراد در هیأت مدیره اتحادیه های صنفی است و حصری بوده و قابل تسری به سایر افراد و شخصیت های حقوقی (اعضاء هیأت رییسه اتاق اصناف شهرستان و کشور، نمایندگان استان ها) مندرج در قانون نظام صنفی نمی باشد.

ثانیاً: شخصیت هیأت مدیره اتحادیه های صنفی مستقل از شخصیت اعضا هیأت رییسه اتاق اصناف شهرستان هاست. مستند این موضوع قانون نظام صنفی و بند ۲ بخشنامه صادره در مورخ ۱۴۰۱/۵/۳۰ به شماره ۶۰/۱۳۲۲۳۱ صادره از دبیرخانه فوق الذکر است. با این استدلال که در تبصره یک ماده ۲۲ عنوان شده افرادی که ۲ دوره متوالی یا ۴ دوره متناوب در هیأت مدیره اتحادیه های صنفی بوده اند نمی توانند در انتخابات شرکت کنند و بند ۲ بخشنامه فوق نیز به این مهم صحه گذاشته است."

متن مقررره مورد شکایت به شرح زیر است:

" بخشنامه شماره ۶۰/۱۳۲۲۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۵/۳۰ دبیر هیأت عالی نظارت بر سازمان های صنفی کشور

مدیران کل محترم صنعت، معدن و تجارت ۳۱ استان و جنوب کرمان

موضوع: انتخابات اتحادیه های صنفی

سلام علیکم، احتراماً؛ با توجه به جاری بودن فرآیند برگزاری انتخابات هیأت مدیره اتحادیه های صنفی در سراسر کشور، به منظور رفع ابهامات و سوالات برخی از ادارات کل صنعت، معدن و تجارت استان ها مواردی به شرح ذیل جهت استحضار و رعایت در فرآیند برگزاری انتخابات اعلام می گردد:

.....

۲ - با توجه به استقلال شخصیت حقوقی اتحادیه ها از یکدیگر، ممنوعیت عضویت در هیأت مدیره یک اتحادیه به اتحادیه صنفی دیگر قابل تسری نبوده ولیکن افراد صنفی داوطلب در انتخابات هیأت مدیره اتحادیه هایی که

حسب تصمیمات کمیسیون نظارت در اثر الحاق رسته، تقسیم و یا ادغام ایجاد شده اند مشمول ممنوعیت مقرر در تبصره (۱) ماده (۲۲) قانون نظام صنفی برای عضویت در هیأت مدیره این قبیل اتحادیه ها می باشند.

..... - دبیر هیأت عالی نظارت بر سازمان های صنفی کشور"

در پاسخ به شکایت مذکور، مدیر کل دفتر حقوقی وزارت صنعت، معدن و تجارت به موجب لایحه شماره ۶۰/۱۶۵۸۰۳ مورخ ۱۴۰۱/۷/۶ به طور خلاصه توضیح داده است که:

" دبیرخانه هیأت عالی نظارت بر اساس ماده ۵۴ قانون نظام صنفی کشور بازوی اجرای هیأت عالی نظارت محسوب و به موجب ماده قانونی مذکور آیین نامه اجرایی قانون یاد شده به تصویب وزیر صنعت، معدن و تجارت می رسد. برخلاف ادعای مطروحه مطابق با بند ۷ ماده ۶ آیین نامه اجرایی موضوع ماده ۵۴ قانون نظام صنفی کشور نظارت بر حسن اجرای دقیق قانون و مصوبات هیأت، ارایه نظر کارشناسی و انجام اقدامات قانونی لازم در جهت رفع مشکلات اجرایی در وظایف تفویض شده به کمیسیون های نظارت، از وظایف دبیرخانه هیأت عالی نظارت می باشد.

بنابراین آنچه که در بخشنامه های مورد اعتراض تاکید شده است صرفاً اجرای ماده ۳۵ و تبصره ۱ ماده ۲۲ قانون نظام صنفی کشور و مستند به مواد قانونی مذکور بوده که جملگی از اختیارات دبیرخانه هیأت عالی نظارت می باشد.

در دفاع از مکاتبه شماره ۶۰/۱۳۵۴۹۶ مورخ ۱۴۰۱/۶/۱ دبیرخانه هیأت عالی نظارت بر سازمان های صنفی کشور به استحضار می رساند، ماده ۳۵ قانون نظام صنفی کشور (اصلاحی ۱۳۹۲/۶/۱۲) مقرر داشته است «اتاق اصناف شهرستان در اولین جلسه هر دوره، هیأت ریسه اتاق را برای مدت چهارسال انتخاب می کند. انتخاب مجدد اعضای مذکور در محدوده ماده ۲۲ بلامانع است.» همان گونه که مستحضرن تبصره ۱ ماده ۲۲ قانون نظام صنفی که در سال ۱۳۹۲ اصلاح و مطابق با رای شماره ۱۱۶۵-۱۱۶۶ مورخ ۱۳۹۹/۹/۲۹ هیأت عمومی (ممنوعیت عضویت دو دوره متوالی یا چهار دوره متناوب) نسبت به قبل از تصویب قانون در سال ۱۳۹۲ نیز تسری پیدا کرد.

در دفاع از مکاتبه شماره ۶۰/۱۳۲۲۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۵/۳۰ لازم به ذکر است که برخلاف ادعای شاکی اصل استقلال شخصیت حقوقی اتحادیه ها در بخشنامه مذکور نقض نگردیده است همچنان که ملاحظه می گردد در بند ۲ بخشنامه مورد اعتراض به اصل استقلال شخصیت حقوقی اتحادیه ها از یکدیگر تاکید شده است و مفاد مندرج در بند ۱ صرفاً در مقام بیان این امر می باشد که چنانچه شخص حقیقی مشمول ممنوعیت تبصره ۱ ماده ۲۲ قانون نظام صنفی باشد به نمایندگی از شخص حقوقی نمی تواند در انتخابات هیأت مدیره اتحادیه شرکت نماید. شایان ذکر است محدودیت مذکور در نظریه های شماره ۴۶۵۴۸/۰۰۱۰۰۸ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۸ و ۱۴۰۰/۸/۸۸۵/م

۴۶۵۴۸ مورخ ۱۴۰۱/۱/۱۵ معاونت هماهنگی و برنامه ریزی معاونت حقوق ریاست جمهوری نیز مورد تاکید قرار گرفته است. همچنین متعاقب با نامه شماره ۶۰/۱۵۳۴۶۴ مورخ ۱۴۰۱/۶/۲۱ دبیرخانه هیأت عالی نظارت، ممنوعیت مقرر ناظر بر آن دسته از اتحادیه هایی که در راستای اجرای بند (الف) ماده ۴۹ و تبصره ۱ ماده ۷ و مواد ۱۰ و ۱۷ آیین نامه اجرایی برگزاری انتخابات هیأت مدیره و بازرسان اتحادیه و در راستای تصمیمات اتخاذی کمیسیون نظارت تشکیل و منجر به تغییر ماهیت اتحادیه می گردد، نبوده است بلکه تاکید بخشنامه به آن دسته از اتحادیه هایی می باشد که از طریق الحاق رسته، تقسیم و ادغام بدون تغییر در ماهیت قانونگذار در فصل چهارم قانون نظام صنفی کشور منحصراً از ماده ۳۵ لغایت ماده ۴۰ به شرح وظایف و اختیارات و نحوه تشکیل اتاق اصناف شهرستان پرداخته است."

دبیر هیأت عالی نظارت بر سازمان های صنفی کشور نیز به موجب لایحه شماره ۶۰/۱۶۴۳۴۰ مورخ ۱۴۰۱/۷/۴ به طور خلاصه توضیح داده است که:

" در خصوص ایراد خروج صلاحیت این مرجع (دبیرخانه هیأت عالی نظارت) در صدور بخشنامه های معترض عنه لازم به ذکر است: اولاً: بخشنامه های صادره در خصوص نحوه برگزاری انتخابات و پیرو استعلامات عدیده ای بوده است که استان ها مختلف از سراسر کشور پیرامون نحوه اجرای ماده ۲۲ و ۳۵ قانون نظام صنفی از دبیرخانه به عمل آوردند. بر این اساس مطابق صدر ماده ۲ دستورالعمل اجرایی بند (هـ) ماده ۵۵ قانون نظام صنفی، ایجاد هماهنگی بین کمیسیون های نظارت و تشکل های صنفی به منظور اجرای برنامه های راهبردی ابلاغی از سوی هیأت عالی نظارت و همچنین نظارت بر حسن انجام وظایف قانونی آن ها بر عهده دبیرخانه هیأت عالی نظارت است.

ثانیاً: ایجاد هماهنگی میان کمیسیون های نظارت و نظارت بر آن ها که وفق مواد ۲، ۷ و ۹ دستورالعمل ذکر شده بند (هـ) ماده ۵۵ قانون نظام صنفی) از مسیولیت ها و صلاحیت های دبیرخانه است.

ثالثاً: دبیرخانه هیأت عالی نظارت با صدور دو بخشنامه مورد اعتراض، حق و تکلیفی ایجاد نکرده است؛ بلکه تنها در جهت ابلاغ و شفاف سازی قوانین و مقررات و آراء صادره صدرالاشاره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و به منظور ایجاد رویه یکسان و هماهنگ بین کمیسیون های نظارت و تشکل های صنفی در اجرای قانونی انتخابات پیش روی اتاق های اصناف شهرستان ها و نظارت پیشگیرانه از اعمال مغایرت در اجرای مواد ۲۲ و ۲۵ قانون نظام صنفی اقدام به صدور بخشنامه نموده است.

در خصوص بند ۱ بخشنامه شماره ۶۰/۱۳۲۲۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۵/۳۰ در ارتباط با اینکه افراد صنفی دارای پروانه کسب شخص حقوقی مشمول ممنوعیت مندرج در تبصره ۱ ماده ۲۲ قانون نظام صنفی می گردند، لازم به ذکر است اخیراً تعدادی از افراد صنفی دارای شخصیت حقیقی که مشمول ممنوعیت دو دوره متوالی و چهار دوره متناوب می باشند با اخذ پروانه کسب با شخصیت حقوقی خود به عنوان نماینده شخص حقوقی معرفی می نمایند تا به این طریق واجد شخصیت جدیدی گردیده و در انتخابات شرکت کنند. به این ترتیب عملاً شخص مزبور با داشتن سابقه عضویت در دو دوره متوالی و یا چهار دوره دیگر با نمایندگی شخصیت حقوقی می تواند عضو هیأت مدیره اتحادیه باشد، لذا هدف از صدور این بخشنامه جلوگیری از دور زدن مقرر قانونی بوده است. همچنین در بند ۱ بخشنامه موصوف برخلاف ادعای شاکی اصل استقلال شخصیت حقوقی اتحادیه های مختلف نقض نگردیده؛ بلکه صرفاً در مقام بیان آن است که نماینده شخص حقوقی برای شرکت در انتخابات هیأت مدیره اتحادیه نمی تواند جز افرادی باشد که واجد ممنوعیت تبصره ۱ ماده ۲۲ قانون نظام صنفی هستند.

در خصوص بند ۲ بخشنامه مارالبیان نیز به همین ترتیب هدف از صدور آن جلوگیری از نادیده گرفتن قانون با استفاده از شرایط ادغام و الحاق رسته های شغلی و ایجاد اتحادیه جدید بوده است و نه عدم امکان شرکت در انتخابات توسط افرادی که اتحادیه آن ها ادغام شده است."

پرونده در اجرای ماده ۸۴ قانون دیوان عدالت اداری به هیأت تخصصی صنایع و بازرگانی دیوان عدالت اداری ارجاع شد و این هیأت به موجب دادنامه شماره ۱۴۰۲۳۱۳۹۰۰۰۱۹۳۹۰۰۵ مورخ ۱۴۰۲/۷/۲۶ بند ۱ بخشنامه شماره ۶۰/۱۳۵۴۹۶ مورخ ۱۴۰۱/۶/۱ دبیر هیأت عالی نظارت بر سازمان های صنفی کشور را مغایر قانون و قابل ابطال تشخیص نداد و رای به رد شکایت صادر کرد. رای مذکور به علت عدم اعتراض از سوی رییس و یا ده نفر از قضات دیوان عدالت اداری قطعی یافت.

در خصوص خواسته دیگر شاکیان مبنی بر ابطال بند ۱ بخشنامه شماره ۶۰/۱۳۲۲۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۵/۳۰ دبیر هیأت عالی نظارت بر سازمان های صنفی کشور، به جهت اینکه موضوع پیشتر در هیأت تخصصی صنایع و بازرگانی دیوان عدالت اداری رسیدگی شده و به موجب دادنامه شماره ۱۴۰۲۳۱۳۹۰۰۰۴۳۰۴۴۸ مورخ ۱۴۰۲/۲/۲۳ رای به رد شکایت و عدم ابطال بند مذکور صادر شده است؛ معاون قضایی دیوان عدالت اداری در اجرای ماده ۸۵ قانون دیوان عدالت اداری طی دادنامه شماره ۱۴۰۲۳۱۳۹۰۰۰۲۵۱۳۳۱۸ مورخ ۱۴۰۲/۹/۲۸ قرار رد شکایت به واسطه رسیدگی قبلی و انتفاء رسیدگی مجدد صادر کرده است.

رسیدگی به تقاضای ابطال بند ۲ بخشنامه شماره ۶۰/۱۳۲۲۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۵/۳۰ دبیر هیأت عالی نظارت بر سازمان های صنفی کشور در دستور کار هیأت عمومی قرار گرفت.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۹ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و روسا و مستشاران شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رای مبادرت کرده است.

رای هیأت عمومی

براساس تبصره ۱ ماده ۲۲ قانون نظام صنفی کشور اصلاحی مصوب ۱۳۹۲/۶/۱۲ : «مدت مسئولیت اعضای هیأت مدیره اتحادیه ها از تاریخ انتخاب چهار سال تمام است. اعضای هیأت مدیره با رای مخفی و مستقیم اعضای اتحادیه انتخاب می شوند. اعضای مذکور نمی توانند بیش از دو دوره متوالی و یا چهار دوره متناوب در هیأت مدیره اتحادیه عضویت داشته باشند.» با توجه به سیاق عبارات قانونگذار در این تبصره و همچنین مشروح مذاکرات نمایندگان مجلس شورای اسلامی در زمان تصویب تبصره مزبور، مبنای ایجاد این محدودیت قانونی حذف انحصار موجود در مدیریت اتحادیه های صنفی و فراهم کردن زمینه حضور اعضای جدید در این مدیریت ها بوده است و هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز براساس رای شماره ۹۴۰ مورخ ۱۴۰۲/۱/۲۲ حکم به ابطال مقرره ای صادر کرده است که براساس آن اعلام شده بود که تسری ممنوعیت عضویت در هیأت مدیره اتحادیه به اتحادیه صنفی دیگر بلاوجه بوده و از این حیث منعی برای عضویت افراد متصور نخواهد بود. بنا به مراتب فوق، فراز اول بند ۲ بخشنامه شماره ۶۰/۱۳۲۲۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۵/۳۰ دبیر هیأت عالی نظارت بر سازمان های صنفی کشور که براساس آن اعلام گردیده است که با توجه به استقلال شخصیت حقوقی اتحادیه ها از یکدیگر، ممنوعیت عضویت در هیأت مدیره یک اتحادیه به اتحادیه صنفی دیگر قابل تسری نیست، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می شود. این رای براساس ماده ۹۳ قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوب ۱۴۰۲/۲/۱۰) در رسیدگی و تصمیم گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است. /

حکمتعلی مظفری

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری بلوار شهید مخبری نبش خیابان ایران زمین